

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการสื่อสาร เป็นอย่างยิ่งคือภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ทั่วโลกใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันมีบทบาทมาก ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และด้านการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นความจำเป็นของการปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในการติดต่อสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีและมีพื้นฐานภาษาอังกฤษเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการศึกษาในชั้นสูงต่อไป จึงได้กำหนดแนวทางปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษคือสามารถใช้ภาษาในการเข้าสู่สังคม และเข้าใจวัฒนธรรมของภาษา (Socio-Cultural Functions) แล้วสามารถสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา (Cognitive Linguistic Functions) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงประกอบไปด้วย 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน และสังคมไทย จากการสำรวจการสอนทั้ง 4 ทักษะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ มีความเห็นตรงกันว่านักเรียนไทยมีปัญหาในการฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นอันดับต้น ๆ เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต้องอาศัยทักษะอื่นๆ เป็นพื้นฐาน จึงทำให้เราสามารถอ่านและจับใจความได้ดี นอกจากนี้การอ่านจับใจความสำคัญยังเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความสามารถ ความรอบรู้หลายด้านประกอบกัน เริ่มตั้งแต่การใช้ทักษะพื้นฐานทางภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน รวมทั้งการเฝ้าหาความรู้ เพื่อนำมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ คนที่ฟังมาก อ่านมาก รู้มาก เห็นมาก จะช่วยในการอ่านจับใจความสำคัญพัฒนาดีขึ้นด้วย การที่จะให้นักเรียนอ่านเป็น และอ่านจับใจความได้ดีนั้นต้องมีการฝึก เพราะการฝึกอ่านบ่อยๆ ฝึกซ้ำๆ จะช่วยให้นักเรียนเกิดความก้าวหน้า แม่นยำในการใช้ภาษาการอ่านจับใจความสำคัญเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่จะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542)

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นในโรงเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน เพื่อให้สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่มีบทบาทสำคัญหากเปรียบเทียบกับทักษะอื่นๆ เพราะผู้เรียนต้องใช้ในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้อื่นๆ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างเข้าใจ จึงต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ท (Pett,1982) ที่กล่าวว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทักษะที่ผู้เรียนต้องเรียนตลอดชีวิตคือทักษะการอ่านนั่นเอง

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ คนที่มีทักษะในการอ่านย่อมได้เปรียบ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากสิ่งพิมพ์ต่างๆ (สนิท ตั้งทวี,2426) จึงเห็นได้ว่าผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี ไวท์แมน(Wiseman,1992) กล่าวว่าการสอนอ่านภาษาอังกฤษให้แก่เด็กนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำนั้น ครูควรจะหาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในด้านการใช้โครงสร้างทางภาษาและการหาความหมายของคำศัพท์อีกด้วย เพราะความรู้ในเรื่องดังกล่าว เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ แต่นักเรียนกลุ่มดังกล่าวจะไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเรื่องเหล่านี้ ส่วนขั้นตอนของ ฮาดเลย์ (Hadley,1996) ได้กล่าวว่า การฝึกหัดการอ่านเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือเป็นภาษาต่างประเทศ การสอนทักษะการอ่านควรสอนหลังจากที่นักเรียนได้อ่านเนื้อหาทั้งหมดไปแล้ว และสอนเฉพาะโครงสร้างทางภาษาและการหาความหมายของคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการอ่านเนื้อหาดังกล่าวเท่านั้น

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ทักษะการอ่านมีปัญหาหลายประการ มีนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายๆ คนได้พยายามแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการอ่าน เช่น ชิดารัก ดาบพลอ่อน (2542) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนกุศบาภิหารบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาภาค ก จังหวัดสกลนคร จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ 80.26/79.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ดวงสมร อปราชิตา (2547) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยหนังสือการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าเรือพิทยาคม อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า บทเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยหนังสือการ์ตูนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.75/80.43 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนการสอนอ่าน

ภาษาอังกฤษด้วยหนังสือการ์ตูนมีคะแนนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากกว่าทักษะอื่นๆ (ดวงเดือน แสงชัย,2530) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ควรได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นทักษะที่คงอยู่ในตัวของผู้เรียนมากที่สุด ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้แม้ว่าจะสำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพราะเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองตลอดเวลา (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535)

การอ่านจับใจความสำคัญ นับว่าเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะมีความเข้าใจอย่างไร เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้น ก็ย่อมต้องกลับมาอ่านกันใหม่ ทำให้เสียเวลา บางครั้งผู้อ่านได้ไปอ่านเอกสารในที่ที่อาจจะไม่ได้กลับไปอ่านซ้ำอีก ก็ยิ่งจะเสียประโยชน์ไปหากอ่านแล้วจับใจความให้ได้ จำไว้ได้ หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะเป็นประโยชน์ได้ทันที (ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล,2535) ผู้ที่มีความรู้ และทักษะภาษาอังกฤษดี ย่อมได้เปรียบกว่าผู้ที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นความสำคัญของภาษาอังกฤษจึงทวีมากขึ้น

การใช้ผังความคิดเป็นการเรียนรู้แบบมีขั้นตอนกระบวนการที่เป็นระบบ บุชาน (Buzan,1997 อ้างถึงใน รัชญา ผลอนันต์,2544) และเป็นวิธีที่สร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นความคิด ถ้าระบบการอ่านเพื่อความเข้าใจการอ่าน สามารถใช้แผนผังความคิด เทคนิค รูปแบบ มาประกอบการเรียนการสอน จะเกิดผลดีต่อตัวผู้เรียนที่จะได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบและนำไปสู่ทักษะการเขียนจากความเข้าใจของตนเองเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ตัวเองจัดกระทำขึ้น (รัชญา ผลอนันต์,2544) อีกทั้ง วิชัย ต้นศิริ (2543) ได้กล่าวว่า ครูสอนที่ดีจะต้องจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำจากการปฏิบัติ สร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้

ในขณะที่เดียวกันผลจากการวัดความรู้ ทดสอบวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม จังหวัดสุโขทัย พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีผลจากการวัดความรู้ ไม่ถึงเกณฑ์กำหนดซึ่งเป็นปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญ กล่าวคือผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในคำศัพท์ ข้อความบทความ หรือความหมายต่าง ๆ เกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษ นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน และไม่สามารถเดาเรื่องที่อ่านได้ ไม่มีการจัดระบบการคิดและขาดวิธีการเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ จึงทำให้นักเรียน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญตระหนักถึงปัญหาและต้องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์โดยใช้แผนผังความคิด เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือผ่านเกณฑ์กำหนด จึงมีการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ มี

ผู้วิจัยหลายท่านได้ทำการวิจัยเพื่อหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาคาดาน (Dechant,1982) ได้กล่าวถึง การอ่านว่า การอ่านเป็นปฏิกริยาระหว่างการมองเห็นกับองค์ประกอบในการแปลความหมาย โดยผู้อ่านจะเคลื่อนสายตาดตามบรรทัดของตัวอักษรจากซ้ายไปขวา หยุดทำความเข้าใจคำแล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิดผู้อ่านจะตีความสิ่งที่อ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม ประมวลความคิด พินิจ พิจารณาและสรุปความเห็น ครอเล (Crawley,1995) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นขบวนการที่สลับซับซ้อน ต้องใช้กระบวนการ คิดระลึกถึง คำต่าง ๆ ที่ทำ ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับสิ่งที่มองเห็น แล้วจึงสรุปความหมายจากสัญลักษณ์ที่อ่าน สรุปว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดในการรับสาร เป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะตัวเป็นการแปลความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์ภาพที่ได้ดูออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด ทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านแล้วนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา สังคมและอารมณ์ แฮริสและไซเป (Harris and Sipay,1979) แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเป็น 3 ประการ คือ 1. เพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน 2. เพื่อจับใจความสำคัญ 3.อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านมีมากมาย เช่น อ่านเพื่อความรู้ เพื่อความบันเทิง เพื่อหาความคิดที่แปลกใหม่ หรือเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ อ่านเพื่อจับใจความ ซึ่งแต่ละอย่างก็มีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการค้นหาสิ่งที่เป็นเป้าหมายในการอ่านในครั้งนั้น แมคพีค (Mcpeake,1979)ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความในการอ่านและเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่6 พบว่าแบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน แต่เวลา 12 สัปดาห์ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ ในการสะกดคำไปสู่คำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษา และคะแนนนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านยังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ เวไนท์ (Wainwright,1972) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้ 1.ความสามารถที่จะจับใจความสำคัญและระลึกถึงได้เมื่อต้องการ 2.ความสามารถที่เลือกอ่านเฉพาะประเด็นสำคัญ 3.ความสามารถที่จะแปลความหมาย ใจความสำคัญและแนวความคิดของผู้เรียน 4.ความสามารถที่จะสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ได้ตามแนวคิดของผู้เขียน แม้ว่าผู้เขียนจะไม่กล่าวไว้อย่างชัดเจนก็ตาม 5.ความสามารถที่จะสรุปและประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้ 6.ความสามารถที่จะเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์เดิม จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ องค์ประกอบภายในที่มาจากตัวผู้เรียนเอง เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาหลักภาษา ประสบการณ์เดิม ความสนใจในการอ่าน และองค์ประกอบภายนอก เช่น เนื้อหาที่อ่าน ความยากง่ายในสิ่งที่อ่าน สภาพแวดล้อมรอบตัวหรือบทอ่าน ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความเข้าใจในการอ่าน นับเป็นจุดหมายปลายทางที่แท้จริงของกระบวนการอ่าน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เป็นเรื่อง

มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับการศึกษา และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของ แต่ละบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่าน เพราะถึงแม้ว่าจะอ่านออกเสียงได้ถูกต้องรวดเร็วเพียงใด ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน หรือไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้แล้วการอ่านนั้น ๆ ย่อมไร้ประโยชน์โดยสิ้นเชิง ถือว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น คาร์เรล (Carrell,1997) กล่าวว่า การเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้น การอ่านถือเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในบรรดา 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะฟัง พูด อ่านและเขียน และสำหรับในการเรียนระดับสูง ความสามารถในการอ่านด้วยอัตราเร็วและความเข้าใจที่ดีนับว่ามีความสำคัญเท่ากับทักษะพูด นอกจากนี้ ดิลเนอร์ (Dillner,1982) ได้กล่าวเสริมว่า ผู้เรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศอาจจะไม่สามารถประสบผลความสำเร็จในการพูด ถ้าไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนกับเจ้าของภาษาบ่อย ๆ

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำผังความคิด (Mind Mapping) มาใช้ในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทที่อ่านหรือเรื่องที่อ่านเพิ่มขึ้น เนื่องจากผังความคิด (Mind Mapping) จะทำให้นักเรียนเก็บใจความสำคัญจากสิ่งที่อ่าน มีการใช้สี ทำให้น่าสนใจ น่าจดจำ ทบทวนได้ง่าย และใช้เวลาน้อย ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่า การจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้ผังความคิด (Mind Mapping) จะสามารถส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษและมีความสามารถในการอ่านในระดับที่สูงขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

สมมุติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามเนื้อหา เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย มีเนื้อหาทั้งหมด 8 เรื่อง ได้แก่

- 1.1 Mind Map : Happy birthday
- 1.2 Mind Map : Healthy Drinking
- 1.3 Mind Map : Turtle and Tortoise
- 1.4 Mind Map : Rules
- 1.5 Mind Map : Lighthouses
- 1.6 Mind Map : Plants
- 1.7 Mind Map : George Washington
- 1.8 Mind Map : The Cat

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 38 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม และโรงเรียนคีรีมาศพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 212 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คนของโรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) 1 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปร ซึ่งมีผลต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด และแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้นการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการอ่านอย่างเข้าใจ และจับประเด็นสำคัญของเรื่อง คาดเดาเหตุการณ์หาคำตอบและสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านภาษาอังกฤษได้

2. แผนผังความคิด (Mind Mapping) หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการสรุปความสัมพันธ์ของเนื้อหาหลัก เนื้อหารองและเนื้อหาย่อยให้เป็นรูปธรรมด้วยแผนภาพซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์เนื้อหาหรือมีประเด็นใดที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง เพื่อจะได้ศึกษาและทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยผู้วิจัยวัดจากคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

4. สิ่งพิมพ์ หมายถึง เอกสารประเภทที่มีได้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะ แต่มีจุดประสงค์เพื่อใช้ในการสื่อความหมายในชีวิตจริงและในสถานการณ์จริง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร แผ่นพับโฆษณา การ์ตูน ข่าว นิตยสาร บทความ คำแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์ ฉลากผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

5. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2560

6. เกณฑ์ หมายถึง แนวทางหรือหลักการในการประเมินจากการทดสอบ ร้อยละ 80/80 ของคะแนนเต็ม จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้าง

80 ตัวแรก หมายถึง ผลรวมเฉลี่ยของคะแนนจากการนำแบบทดสอบระหว่างเรียนของนักเรียนได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ผลรวมเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการใช้ผังความคิด (Mind Mapping) มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ด้านการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น

2. นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ มีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และนำประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นต่อไป